

Porin kerrostalopalossa ainekset suurvahinkoon

Raju palo kerrostalohuoneistossa ja apua tarvitseva uhri parvekkeella. Kuullostaa Lahden toistolta, mutta ei sitä kuitenkaan ole. Oppi oli mennyt perille: kukaan ei esimerkiksi pyrkinyt saavutukseen porrashuoneeseen, kirjoittaa Seppo Saarimaa, vs päivystävänä palomestarina (P3) ja sammutustyönjohtajana toiminut paloesimies.

Satakunnan hätäkeskus sai ilmoituksen kerrostalon huoneistopalosta lauantai-iltana 6. syyskuuta. Osoite oli Harjunpääntie 3 G, 1. kerros. Osalähtöhälytys kaikui Porin keskuspaloasemalla klo 23.19.

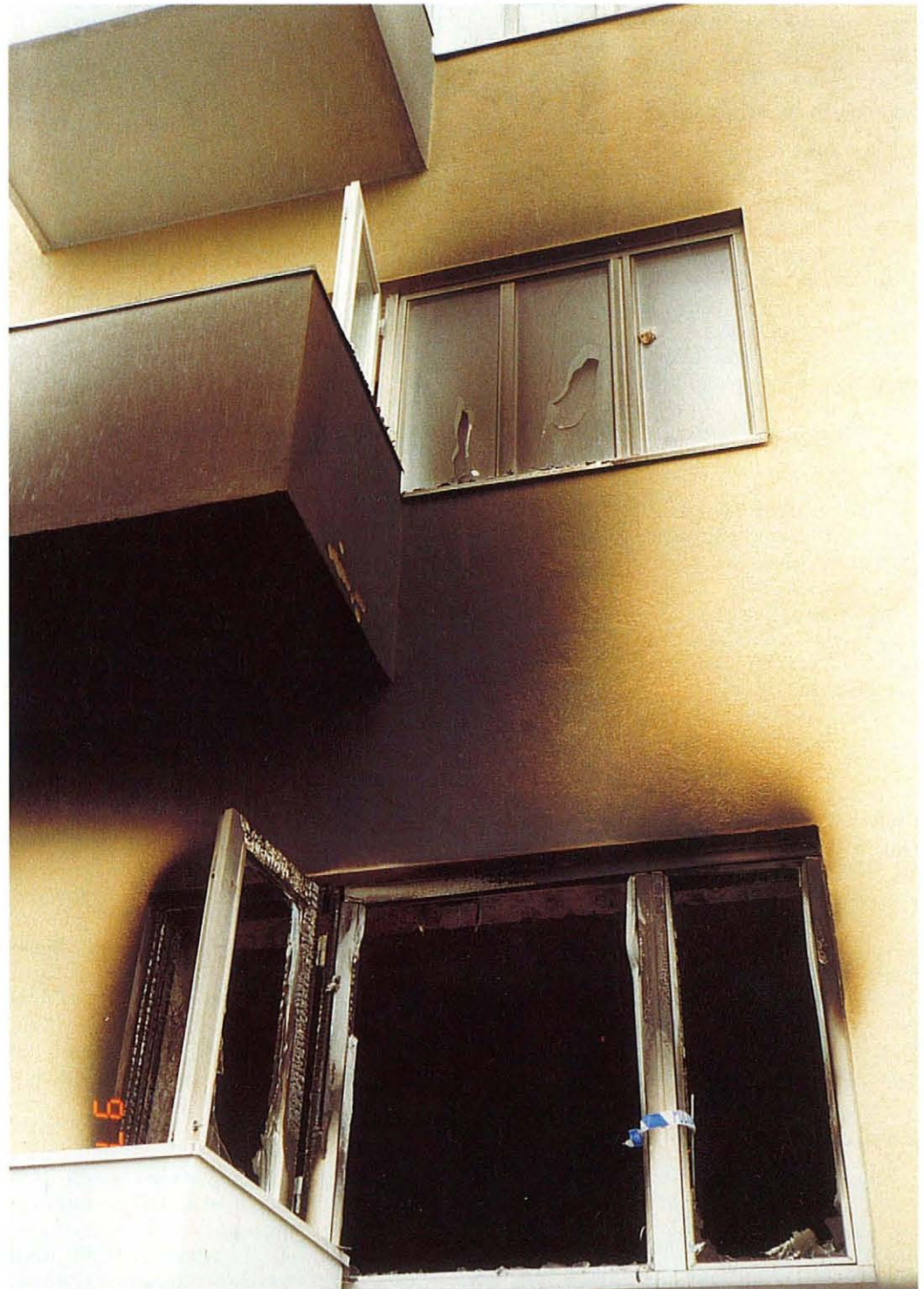
Tapahtumat ONTIn kertomana

Oheinen paloselostus poikkeaa osin totutusta. Seuraavassa on julkaistu (lähes) sanasta sanaan se, mitä sammutustyönjohtajana olen tilanteen jälkeen ONTIn kirjannut (väliotsikointi toimituksen):

Kohteena oli 3-4 -kerroksinen, neljän rappukäytävän ja 60 asunnon vanha, juuri remontoitu asuinkerrostalo, jonka 1. kerroksen kaksiossa palo oli syttynyt (kaksion toinen huone sijaitsee ns kellarikerroksessa ja sinne oli yhteys kierreportaiden kautta).

Palon huomasi palokohteen yläpuolella asuva naishenkilö, joka havaitsi alakerrasta nousevan mustaa savua ikkunansa ohi, ja savua tulevan myös oven raoista sisään huoneistoon.

Hän teki hätäilmoituksen 112:een, sulki tuulikaapin oven

Palokunnan hyökkäystie ikkunan kautta ensimmäisen kerroksen huoneistoon. Yllä suojaa tarjonnut parveke.

ja otti kostean kankaan, jonka läpi oli helpompi hengittää, koska savua oli tullut melko runsaasti huoneistoon (huonot ja väljät ovet). Nyt liekit ylsivät jo

ikkunan tasolle ja niiden uloimmat lasit menivät rikki.

Samanaikaisesti palokunta tuli paikalle ja nainen ilmaisi itsensä P3:lle jääden odottamaan

pelastamista parvekkeelle kyyristyneenä (parveke oli vähän sivussa ikkunasta ja tarjosi hie-man suojaa tulipalolta). Jälkikäteen hän kertoi suunnitelleensa

myös hyppäämisen mahdollisuutta.

Matkalla kohteeseen

Häke raportoi autoon (P11) hätäilmoituksista ja niiden sisällöstä. Niiden perusteella määräsinkin mukaan Meri-Porin aluepaloasemalta sammutusyksikön P21 (vahvuus 1+2), arvioin matkaa kohteeseen olevan reilut 3 km ja ajoajaksi vajaat 4 min. Tehtävään valmistautumista helpottivat hyvät etukätestiedot.

Tilanne

Pori 3:n (Seppo Saarimaa) saapuessa kohteeseen oli 1. kerroksen asunnossa yllättävän rajuksi kehittynyt tulipalo: Asunnon lasit olivat rikki ja liekit ulottuivat toisen kerroksen tasolle. Tuon kerroksen asunnon ulommaisit lasit rikkoutuivat kuumuuden seurauksena ja palo oli leviämässä palokohteen yläpuolella olevaan asuntoon. Toisen kerroksen parvekkeella kyykki hätäantynyt naishenkilö märkä räsy suun edessä. Rappukäytävä oli täynnä sankaava savua, näkyvyys oli nolla. Hätäantyneitä ihmisiä oli pihalla, ikkunoissa ja parvekkeilla talon molemmin puolin. Palavalla asunnossa perustettiin olevan ihmisiä sisällä (ei kuitenkaan ollut). Tilanne oli sekava, kaaosmainen ja vakava.

Ensitoiminnot

Perusselvitys jatkotikkaita apuna käyttäen parvekkeen kautta sisään. Rappukäytävän tutkiminen sekä tuuletusaukon avaaminen. Tuulettimen selvitys ilman ovipeittoa. Pelastamiset parvekkeilta.

Ratkaisuvaa oli, että koko työvuoro 1+1+6/P191 ja P192 olivat käytettävissä. Kaikki toiminnot pystyttiin käynnistämään nopeasti.

Kuva parvekkeelta asuntoon. Rappausta myöten kaikki on palanut. Nurkassa kierreporras asunnon alemmaan kerrokseen.

Tehtäväjaot

P11:n ykkönen ja kakkonen suoriutuivat kohteen sammutuksesta ja etsinnästä tehokkaasti, vaikka vastassa oli valitun sammutustaktiikan seurauksena melkoinen tulimeri (ykköselle lieviä palovammoja, osasyynä huono sammutuskäsinevalinta).

P6 (paloesimies), P3:n kuski ja P11:n kolmonen suorittivat rappukäytävän tutkimisen, tuuletusaukon avaamisen (kuudella suojatulla lukolla varustettu ikkuna) ja estivät asukkaita tulemaan asunnoistaan pois. (Toivat kaksi henkilöä ja yhden kisan turvaan rapun kautta kun savu sen salli.)

P14:n kuski ja sairaankuljettajat selvittivät tuulettimen ja avustivat parvekkeilta kaksi henkilöä alas irtotikkaita käyt-

Palohuoneiston ovi rappukäytävään.

täen (toisen palokohteen yläpuolella olevan parvekkeen lattialta ja toisen, lievässä paniikissa olleen, pihanpuoleiselta toisen kerroksen parvekkeelta).

Nostolava-auto P16:n toi paikalle sairausauton hoitaja. Autoa ei onneksi tarvittu, sillä kohteen tavoitettavuus olisi (nostolavalla) ollut lähes mahdoton.

Rappukäytävässä oli 15 asuinhuoneistoa, joista viiden savuisimman ovi murrettiin auki. Muut tarvittavat ovet avattiin kun saatiin avaimet paikalle. Porin VPK avusti huoneistojen tutkimisessa.

Lopputilanne

Ensimmäisen kerroksen asunto tuhoutui kokonaan. Rappukäytävä kärsi tuntuja savu- ja likavahinkoja. Muutamien huoneistojen kärsivät savuvahinkoja. Muita henkilövahinkoja asukaille ei tilanteen vakavuudesta huolimatta tullut kuin lieviä savuhaittoja ja suuria järkytyksiä.

PS. Asukkaat olivat soitelleet häkeen: mitä tehdä kun rapussa on paljon savua ja sitä tulee asuntoonkin. Häken antamien oikeiden ohjeiden (pysykää sisällä!) seurauksena tilanteen turvallinen hoitaminen helpotui suuresti. (ONTI-raporttiosuus loppuu tähän, toim. huom.)

Stj:n huomioita

Valittu sammutustaktiikka,

hyökkäys parvekkeen ja ikkunan kautta palavaan huoneistoon tuntui nopeimmalta ja ainolta keinolta estää palon leviäminen toisen kerroksen asuinhuoneistoon ja takamaan parvekkeen lattialla makaavan asukkaan pelastamisen.

Riskejä sisältävä taktiikka onnistui, kun palohuoneistosta tuleva liekkimeri laantui nopeasti ja mahdollisti turvallisen pelastamisen parvekkeelta.

Tuulettimen selvitys (ilman ovipeittoa) parin metrin päähän vapaaseen tilaan oven ulkopuolelle oli tehokas keino. Se mahdollisti vapaan näkyvyyden rappuun, mahdollisti esteettömän, ajoittain vilkkaan kulkemisen ovesta tilanteen aikana ja sen ansiosta saavutettiin tehokkaampi tuuletus rapussa.

Asukkaiden käyttäytymisessä oli selvästi havaittavissa tietoisuus siitä miten toimitaan tulipalotilanteessa. Viimeaikaiset kerrostalopalot ovat aiheuttaneet sen, että asioista on kirjoitettu ja niistä on puhuttu eri koulutus- ja pr-tilaisuuksissa. Yhtään asukasta ei tavattu savua täynnä olevassa rappukäytävässä. Asukkaiden neuvokysyvät soittot häkeen tilanteen aikana olivat myös suurimerkityksellisiä.

Entäpä jos?

Pienillä vahvuuksilla toimitaessa tulipaloihin ja onnetto-

UNIFI^{RE} V10 ja V12/16 säädettävät sumusuihkuputket. Varmuutta ammattikäyttöön.

Hyväksytty laivakäyttöön: Lloyd's, Det Norske Veritas, Bureau Veritas.

Malli	Paine/bar	Suorasuihku		Sumu 90°	
		l/min	kantama m	l/min	kantama m
V10	6	163	31	315	10
V12	6	233	32	325	13
V16	6	356	34	405	13

Samtekno Oy

Petikontie 19, 01720 VANTAA, puh. 09-615 8701, fax 09-853 3455

muuksiin liittyvät uhkakuvat pohdituttavat stj:n mieltä jo ennen tilannetta, sen aikana ja sen jälkeen. Seuraavassa sattunutta tulipaloa katsotaan sammutustyönjohtajana toimivan paloestämiehen näkökulmasta.

JOS sairasautot olisivat olleet ajossa, kuten usein samanlaisesti ovat (2-4, joskus jopa 5-7 miestä) olisi ajoneuvojen kuljettajistakin pulaa - puhumattakaan takapenkkiäisistä.

JOS aamuöinen omakotituli-palo olisi sattunut reilut kaksi tuntia aiemmin, sammutusyksiköt olisivat olleet tukevasti kiinni toisessa tulipalossa 20 km:n päässä kerrostalosta.

JOS kohde olisi ollut 7-kerroksinen, olisi toimittu paljon laajemmalla alueella ja pelastettavia olisi ollut runsaasti enemmän. Nyt useassa asunnossa ei oltu kotona, ja lapsiperheitä oli hyvin vähän.

JOS nostolavaa olisi tarvittu pelastamisessa, kohdetta ei todennäköisesti olisi saavutettu. Aidat, isot puut ja parkissa ol-

Uhkaava kerrostalopalo Porissa

Lauantai-iltana hie-man ennen puolta yötä syttyi Porin Harjunpääkadulla kerrostalopalo. Talon ensimmäisen kerroksen huoneistossa havaittiin voimakas tulipalo. Koko rappukäytävä jouduttiin tyhjentämään sammutustöiden ajaksi.

Muutama henkilö sai pienen savumyrkytyksen ja yksi sammuttaja loukkaantui lievästi. Huoneisto, josta tuli sai alkunsa, tuhoutui palossa täysin.

Typillinen pikku-uutinen (1:1) onnettomuudesta, josta olisi ollut aineksia muunkinlaisen uutisointiin miksi, mitä, miten -tyyliin.

leet autot olisivat sen estäneet.

JOS radioliikenne olisi ollut ratkaisevassa osassa, se ei olisi toiminut tehokkaasti, koska kaikilla oli kädet täynnä työtä, kaikilla oli kova kiire, tilanteessa oli kova meteli (autopumppu, tuuletin jne). Lisäksi ykkösen savusukellusradio oli sammutustyön tuoksinassa vaihtanut kanavaa. Toisin sanoen: kyllä radioliikenteessä voi olla ja usein on monenlaisia haittaavia tekijöitä.

JOS sammutushyökkäyksen yhteydessä tapahtuu jotain odottamatonta, kun ykkösen ja kakkosen (palamies ja sijaispalamies) suorittavat pelastus- ja sammutustehtävää ilman varmistusparia.

Jälkikäteen on helppo sanoa, että kaikki meni hyvin, MUTTA JOS...

Median rooli

Jotenkin ihmetyttää median uutisointi onnettomuuksista. Se on usein liiaksi sensaatiopohjaista eikä siinä käytetä hy-

väksi mahdollisuutta antaa turvallisuuteen liittyvää valistusta kansalaisille: miksi näin, miksi ei niin.

Olisikohan se meidän tehtävämme pyrkiä muuttamaan onnettomuuksista kertovaa uutisointia enemmän turvallisuusvalistuksen suuntaan?

Jotenkin ihmetyttää myös se, että Lahden kerrostalopalon tutkijalautakunta kiinnitti lausunnossaan niin vähän huomiota kansalaisten turvallisuuskoulutukseen ja -valistukseen ja niihin liittyvän pr-toiminnan tärkeyteen. On selvää näyttöjä siitä, kuinka erilaiset valistustilaisuudet, tulityö- ja talosuojelukurssit jne ovat tehostaneet turvallisuutta. Osataan toimia ennaltaehkäisevästi, osataan toimia onnettomuustilanteissa oikein.

Ja ihan lopuksi: "säästääkää, säästääkää" kuuluu kaikkialta, mutta kun se koskee turvallisuuteen liittyviä asioita, onko se muka oikeata säästämistä?